

بررسی الگوی توسعه ورزش قهرمانی فرماندهی انتظامی فراجا

یزدان نجفی^۱، حسن عیسی‌زاده*^۲، علیرضا جلیلی^۳

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۳/۱۲

تاریخ تصویب: ۱۴۰۳/۵/۱۳

ص ص: ۱۵۱ - ۱۸۰

چکیده

هدف از پژوهش حاضر، بررسی الگوی توسعه ورزش قهرمانی فراجا بود. روش پژوهش آمیخته (کیفی و کمی) بود. جامعه آماری در بخش کیفی اساتید و اعضای هیات علمی مدیریت ورزشی، مدیران و صاحب نظران ورزش قهرمانی فراجا بود. در بخش کمی شامل مدیران، مربیان و ورزشکاران ورزش فراجا بود. نمونه آماری در بخش کیفی ۱۰ نفر از افراد جامعه کیفی، به صورت هدفمند و در بخش کمی برای هر سوال پرسشنامه بین ۵ تا ۱۰ نفر لازم بود که ۳۲۴ نفر به روش در دسترس در نظر گرفته شد. ابزار اندازه‌گیری این پژوهش پرسشنامه محقق ساخته توسعه ورزش قهرمانی فراجا بود. از تحلیل عامل اکتشافی به منظور تقلیل پرسشنامه اولیه و برای برازش مدل از تحلیل مسیر معادلات ساختاری با استفاده از نرم افزارهای SPSS نسخه ۲۰ و PLS نسخه ۲ استفاده شد. نتایج مدل‌یابی معادله ساختاری نشان داد که عوامل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، دیدگاه آموزشی، محیطی، اجتماعی و توسعه تکنولوژی در توسعه ورزش قهرمانی فراجا مؤثر می‌باشد.

۱. دانشجوی دکتری، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج، کرج، ایران
yazdannajafiii57@gmail.com

۲. استادیار مدیریت ورزشی، واحد آیت اله املی، دانشگاه آزاد اسلامی، امل، ایران
isazadeh110@gmail.com (نویسنده مسئول)

۳. دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران
alirezajalilii401@gmail.com

واژه های کلیدی

ورزش قهرمانی، الگوی توسعه، فراجا

Examining the Model of Development of Championship Sport of Faraja Police Command

Yazdan Najafi¹, Hasan Eisa Zadeh*², Alireza jalili³

The purpose of this study is to design a model for the development of Faraja championship sports. The research method was mixed (qualitative and quantitative). The statistical population was in the qualitative section of professors and faculty members of sports management, managers and experts of NAJA championship sports. In a small part, it included managers, coaches and athletes of NAJA sports. Statistical sample in the qualitative part of 10 members of the qualitative community, purposefully and in the quantitative part for each question of the questionnaire between 5 to 10 people were required that 324 people in the available method. The measurement tool of this research was a researcher-made questionnaire developed by NAJA Championship Sports. Exploratory factor analysis was used to reduce the initial questionnaire and to fit the model, structural equation path analysis was used using SPSS software version 20 and PLS version 2. The results of structural equation modeling showed that political, social, economic, educational, environmental, social and technology perspectives are effective in the development of NAJA championship sports. Therefore, according to each of the identified factors, such as developing strategic plans in NAJA championship sports, international agreements in NAJA championship sports, attracting support facilities from public and private bodies, using the reward system to increase the motivation of athletes it is suggested.

---

1. PhD student, College of physical education and sport sciences, Karaj Branch, Islamic Azad University, Karaj, Iran

yazdannajafiii57@gmail.com

2. Assistant Professor of sport management, Ayatollah Amoli Branch, Islamic Azad University, Amol, Iran

Corresponding Author*: isazadeh110@gmail.com

3. MA Student of Payame Noor University, Tehran, Iran

alirezajalilii401@gmail.com

Keywords

Championship Sport, Model, Faraja

مقدمه

سیر تحول ورزش در زندگی با بازی کردن که لازمه ی رشد و تکامل کودک است شروع می شود و سپس به ورزشی که رقابت در آن مطرح است می پیوندد. این رقابت ابتدا به صورت غیررسمی است و در تکامل خود به ورزش رقابتی سازمان یافته که همان ورزش قهرمانی و حرفه ای است منتهی می گردد. این مسیر از گذشته تاکنون در زندگی مردم کشورها و در فرهنگ های مختلف به اشکال متفاوتی ظهور پیدا کرده است. در جوامع ابتدایی، حرکت و فعالیت بخش لاینفک زندگی محسوب شده است. با گذشت زمان مسائلی چون پیشرفت زیر بنایی را برای رشد رفتار رقابتی در سطوح مختلف ایجاد کرده که با عنوان ورزش قهرمانی بروز نموده است. ورزش قهرمانی به عنوان یک پدیده اجتماعی و یکی از نظام های علمی و تخصصی دارای ارزش های فراوانی است. با توجه به رابطه نزدیکی که ورزش و تربیت بدنی با فرهنگ، سیاست و اقتصاد یک کشور دارد، اگر کشور بخواهد موقعیت خود را در عرصه بین المللی به نمایش بگذارد و جایگاه مناسب خود را حفظ کند، باید از ساختار علمی، تشکیلاتی و زیربنایی مناسبی برخوردار باشد (احمدی، ۱۳۹۰). در عصر حاضر ورزش قهرمانی به پدیده ای و چندبُعدی تبدیل شده است که توسعه آن مستلزم توجه به تمام ابعاد است. شناخت مسائل و مشکلات ورزش قهرمانی کشور نیازمند نگاهی علمی و تجربی است و در این مسیر استفاده از تجارب جهانی راه میانبری است که می تواند هزینه دستیابی به توسعه را کاهش دهد (هولیهان^۱، ۲۰۱۷). ورزش قهرمانی فراجا نیز از این قانده مستثنی نمی باشد. بدون شک وجود برنامه راهبردی در مورد سازمان های ورزشی کشور به ویژه سازمان تربیت بدنی فراجا ضرورتی اجتناب ناپذیر است. بنابراین خردمندانه است که این سازمان از چنین مزایایی بهره مند شود. به عبارت دیگر با استفاده از برنامه ریزی راهبردی، افزون بر مزایای موجود در بطن فرایند برنامه ریزی، می توان به انجام اثربخش تر و کارآمدتر و مسئولیت های سازمان تربیت بدنی ناجا توسعه بیشتر اصول و آرمان های ورزشی، رشد ورزش قهرمانی و همچنین کسب جایگاه بهتر در عرصه های بین المللی ورزشی به ویژه در بازی های سیزم کمک شایانی نمود (منوچهری و همکاران، ۱۳۹۸). یکی از نهادهای مهم و تاثیرگذار در هر جامعه ای پلیس است که اصلی ترین وظایف آن، تامین امنیت کشور است. نیروی فراجا از نهادهایی است که در بخش های مختلف ورزش کشور از جمله ورزش

قهرمانی نقش بسزایی دارد. (محمدی همگاران ۱۳۹۲) برنامه های مختلف نیروی های مسلح بر توجه خاص به توسعه ورزش تاکید کرده اند و در تدابیر فرماندهان نیروی انتظامی ورزش به عنوان یکی از اولویت های سازمان تعیین شده است. از انجایی که توسعه ورزش ناجا یک فرایند پیچیده است در طی زمان می تواند متغیر باشد و دارایی تعاملات اجتماعی با برون دادهای خاص است (غفوری و همکاران، ۱۳۹۷). دیویس و دیویس^۱ (۲۰۱۱) بیان داشته اند کمیته های ملی المپیک کانادا، آمریکا، استرالیا، بریتانیا، فنلاند و ژاپن ورزش حرفه ای و نخبگان را از حوزه های کلیدی عملکرد خود عنوان کرده و برنامه های ویژه ای را برای این تیم های پایه تا به ثمر رسیدن آنها تدارک دیده اند (دیویس، ۲۰۱۰). اما در امر توسعه ورزش قهرمانی و تربیت قهرمانان ورزشی، مدل های و رویکردهای مختلفی وجود دارد که توجه به آنها می تواند راهگشای توسعه ورزش قهرمانی کشور باشد. گری^۲ (۲۰۰۵) توسعه ورزش قهرمانی را تعامل سه فرآیند انتخاب و ورود ورزشکار به سیستم ورزش نخبه، حفظ و نگهداری و نهایتاً رشد و پیشرفت ورزشکار می داند (غفوری و همکاران، ۱۳۹۹). فرمر و آرنودن^۳ (۱۹۹۶)، معتقدند که تعادل یا رابطه ثابتی بین موفقیت در سطح ورزش همگانی و ورزش نخبه همیشه برقرار نیست. علاوه بر این، چالش سرمایه گذاری برای رقابت های جهانی و تولید قهرمان یا سرمایه گذاری روی مشارکت افراد در برنامه های سلامت عمومی یا ملی و منافع اجتماعی - اقتصادی آن نیز وجود دارد (فرمر، ۱۹۹۶). شیلبری و دین^۴ (۲۰۰۱) مدعی هستند که مدل های هرمی ورزش این پیش فرض ها را مطرح می کنند که افراد به صورت منطقی به سمت سطوح بعدی شرکت در ورزش حرکت می کنند، بدون این که پیوستگی یا نظام هدفمندی بین رقابت های تفریحی، نیمه حرفه ای و حرفه ای ایجاد شود. البته اکثر مدل های هرمی ورزش ماهیتی انعطاف پذیر و پویا ندارند، بلکه دارای ماهیتی ایستا و ثابت هستند. مدل های هرمی یا سایر مدل های مرتبط با آن مانند (شیلبری، ۲۰۰۱). دیپیریبو^۵ (۲۰۲۰) عنوان می کند که عوامل اقتصادی، تکنولوژی و رسانه در توسعه ورزش نقش دارد (دیپیریبو، ۲۰۲۰). تولیا و کاراج^۶ (۲۰۲۰) در مطالعه ای عنوان می کنند که عوامل حمایت دولت، اقتصادی، سیاسی بر توسعه ورزش فیلپین تاثیر دارد کشور در جام جهانی راهنمای نسبتاً قابل اعتمادی برای عملکرد آن کشور در جام جهانی (آفریقای جنوبی) فراهم می کند (بشام^۷، ۲۰۱۳).

1. Davies & Davies

2.. Green

3. Farmer and Arnaudon.

4. Shilbury & Deane

5. Diepiribo

6. Tulio & Carag

7. Basham

ماتر و پائولوسکی^۱ (۲۰۱۴)، پژوهشی با عنوان "نقش مدل‌ها در ورزش‌ها- آیا موفقیت در ورزش‌های حرفه‌ای، می‌تواند افزایش تقاضا برای مشارکت ورزشی آماتور را داشته باشد؟" را انجام دادند. در این پژوهش عوامل موثر بر تقاضا برای مشارکت ورزشی به طور گسترده مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. نتایج نشان می‌دهد که موفقیت‌های گذشته در هردو گروه مرد و زن از تیم‌های ملی فوتبال آلمان، به میزان کمی باعث افزایش تقاضا برای فوتبال آماتور شده است. بهرحال، موفقیت کنونی تیم‌های ملی به طور قابل ملاحظه‌ای تقاضا برای فراوانی مشارکت ورزشی بازیکنان کنونی را افزایش می‌دهد. در دسترس بودن و ارتباط الگوهای نقشی همچنین همانندی به الگوهای نقشی، تعیین کننده اصلی اثر انگیزشی آنها هستند (ماتر، پاولوفسکی، ۲۰۱۴). استورم و همکاران^۲ (۲۰۱۶) در تحقیقی به دنبال این بودند که آیا سرمایه‌گذاری در ورزش حرفه‌ای توسط شهرداری‌ها می‌تواند توجیه اقتصادی داشته و در توسعه شهر تاثیرگذار باشد؟ بدین منظور آن‌ها سه رشته پرطرفدار در دانمارک را بررسی کرده (فوتبال، هندبال و هاکی) و نشان دادند که نتایج نشان داد که حمایت از تیم‌های حرفه‌ای نقشی در توسعه شهری ندارد (استورم و همکاران، ۲۰۱۷). دی‌بوسچر و همکاران^۳ (۲۰۱۰) طی پژوهشی نشان دادند که حمایت مالی، افزایش میزان شرکت ورزشکاران در رقابت‌های ملی و بین‌المللی، رشد پژوهش‌های علمی در رشته‌های ورزشی و حمایت و تضمین شغلی قهرمانان را از مهم‌ترین عوامل موفقیت ورزش‌ها دانستند (دیویس، ۲۰۱۰). دی‌بوسچر و همکاران (۲۰۱۵)، در بررسی سیاست‌ها و برنامه‌های توسعه ورزشکاران نخبه در شش کشور، به این نتیجه رسیدند که از میان ۹ عامل در نظر گرفته شده در این پرسشنامه (سازماندهی ساختار ورزش، منابع مالی، فراهم کردن شرایط برای ورزش کردن همه افراد، شناسایی و پرورش استعدادها، حمایت از ورزشکاران در قبل و بعد از دوران ورزشی، فراهم کردن شرایط تمرینی مناسب، توسعه و ارتقای دانش مربیان برگزاری رقابت‌های تدارکاتی و انجام تحقیقات علمی مناسب) عوامل منابع مالی، حمایت از ورزشکاران، شرایط تمرینی و توسعه دانش مربیان از عوامل اصلی در توسعه ورزشکاران نخبه محسوب می‌شوند (دی‌بوسچر و همکاران، ۲۰۱۵). نتایج تحقیقات نشان می‌دهد که کشورها و ملل مختلف جهان برای توسعه ورزش در رویکردهای متفاوتی دارند، این شیوه‌ها از آغاز بر پایه نظری بوده یا پس از رواج میدانی، پشتوانه نظری پیدا کرده است. به هر حال می‌توان مباحثی نظری

---

1. Mutter & Pawlowski

2. Storm et al

3. De Bosscher et al

برای شیوه‌ها و رویکردهای مرسوم به منظور اعتلاء و توسعه ورزش در میان ملل مختلف یافت. در ادامه برخی از برنامه‌های توسعه ورزشکاران نخبه در برخی کشورها ارائه می‌شود. برنامه توسعه ورزشکاران نخبه ژاپن بر توسعه چهار بُعد به عنوان زیرساخت‌های اصلی معرفی شده‌اند این چهار بُعد شامل: ۱- توسعه امکانات و تجهیزات ویژه سطح نخبگان، ۲- حمایت ورزشکاران و توسعه ورزشی (حمایت تمام وقت از ورزشکاران، حمایت از شیوه زندگی و برنامه‌های برای شغل دوم ورزشکاران، توسعه و تحول در مربیگری)، ۳- توسعه سیستم‌های شناسایی ورزشکاران و استعدادهای بالقوه، ۴- توسعه و ایجاد فرصت-های رقابت برای ورزشکاران جوان. با وجود این برنامه توسعه ورزشکاران نخبه ژاپن دارای ویژگی متمایز دیگری است که آن موضوع اهمیت جمع‌آوری اطلاعات و توسعه شبکه‌های ارتباطی است. در برنامه‌های توسعه ورزش سنگاپور مواردی چون توسعه امکانات و تجهیزات ورزشکاران نخبه، شناسایی و ظهور ورزشکاران به صورت همه جانبه، توسعه و تحول در مربیگری، علوم ورزشی و طب ورزشی، فرصت‌های رقابتی برای ورزشکاران سطح نخبگان به عنوان سیاست‌های توسعه‌ای معرفی شده‌اند. در آلمان توسعه امکانات و تجهیزات در سطوح بالای ورزشی، کشف و حمایت از استعدادها، حمایت همه جانبه از ورزشکاران، ترکیب ورزش و علوم تمرینی به عنوان شاخص‌های توسعه‌ای ورزش در سطوح بالا می‌باشند. شناسایی استعدادها، توجه به مربیان، علوم ورزشی و طب ورزشی، فرصت‌های رقابتی، امکانات و تجهیزات به عنوان مهمترین ابعاد توسعه ورزش در نیوزلند هستند (هولیهان، ۲۰۱۷). در پژوهش‌های داخلی نیز به توسعه ورزش‌های نیروهای مسلح پرداخته شده است. منوچهری و همکاران (۱۳۹۸) در نتایج تحقیقات خود عنوان می‌کنند هدف‌های کلان و راهبردهای مرتبط در ورزش نیروهای مسلح می‌تواند در پنج گروه همگانی، قهرمانی، فرهنگی، دانش‌افزایی و توسعه منابع جای گرفته و در افق ۱۴۰۴، سازمان تربیت‌بدنی نیروهای مسلح ج.ا.ایران را در مسیری صحیح و با تأکید بر تقویت سهم خانواده نظامیان در ورزش قهرمانی، به سوی تعالی پیش براند (منوچهری و همکاران، ۱۳۹۸). غفوری و همکاران (۱۳۹۹) شش مولفه نیازها و انتظارات دینفعان، الزامات قانونی و نظارتی، توسعه مشارکت ورزشی، عوامل ساختاری، نیاز به منابع مالی و زیرساخت‌ها و نیاز به توسعه ارتباطات را بر توسعه ورزش در نیروی انتظامی را موثر می‌داند. شعبانی (۱۳۹۶) بیان می‌کند وضعیت ورزش قهرمانی نیروهای مسلح در راهبرد محافظه‌کارانه (ثبات) و ورزش حرفه‌ای نیروهای مسلح در راهبرد تهاجمی (توسعه) قرار دارد (شعبانی، ۱۳۹۶). غفوری و همکاران (۱۳۹۷) عوامل مدیریتی، ساختاری، اقتصادی، امکانات و زیرساخت‌ها، فرهنگی و اجتماعی و عوامل فردی را موقر بر توسعه ورزش ناجا می‌دانستند. از آنجا که توسعه ورزش ناجا نیز یک فرایند سازمانی پیچیده است که در طی زمان می‌تواند متغیر باشد و دارای تعاملات اجتماعی با پرونده‌های خاص است (دی پوسچرو همکاران، ۲۰۱۵). با این حال پژوهش و

تحقیقات نیز در چگونگی ارتقاء طراحی و توسعه یا هر ورزش قهرمانی دیگر می تواند به طراحی اصولی و علمی منتج گردد. تاکنون در کشورمان بیشتر تحقیقات در طراحی و الگوی توسعه ورزش صورت گرفته و در زمینه ورزش قهرمانی ناجا صورت نگرفته است. که این امر موجب خلاء علمی در این زمینه شده است. برای رفع این خلاء علمی انجام چنین تحقیقی ضرورت دارد. این در حالی است که سازمان نیروی انتظامی به جهت برقراری نظم و امنیت در سراسر کشور و ارتباطی که با عموم مردم خواهد داشت، در تمام استان‌ها فعالیت های ورزشی را با محوریت اداره کل تربیت بدنی پیگیری می کند. یکی از مأموریت های اداره کل تربیت بدنی حضور در ورزش قهرمانی یا باشگاه داری است. نمایندگان سازمان نیروی انتظامی از بخش نیروهای پایور، کادر، سربازان وظیفه و فرزندان کارکنان در قالب تیم های ورزشی در رقابت های لیگ کشور حضور دارند و سالانه ۷ هزار نفر را تحت پوشش قرار می دهد. لذا انجام تحقیقات متعدد و استفاده و بهره گیری مطلوب از تجربیات، نظرات و پیشنهادات ورزشکاران، مربیان و صاحب نظران طراحی و الگوی توسعه ورزشی قهرمانی سبب خواهد شد که برنامه ریزان ورزشی نظیر تصمیم گیران در ورزش ناجا، وزارت ورزش، کمیته ملی المپیک، فدراسیون ورزشی و هیئت ها و ... با توجه به این نقطه نظرات و اتخاذ تدابیر و برنامه ریزی اصولی، با نگاهی آگاهانه و دقیق در این زمینه حرکت کرده و در توسعه هر چه بیشتر بعد قهرمانی ورزش ناجا گام بردارند. بنابراین این محقق سعی دارد به سوال پاسخ دهد که الگوی توسعه ورزش قهرمانی ناجا چگونه است؟

روش شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از هدف به صورت کاربردی بود. برای دستیابی به هدف پژوهش روش ترکیبی (کیفی- کمی)، طرح تدوین ابزار، به عنوان راهبرد پژوهش مد نظر قرار گرفت. جامعه آماری به دو بخش تقسیم می شود. با توجه به ماهیت اجرایی کار، برای انجام مصاحبه میدانی، جامعه آماری پژوهش را مدیران و اعضای هیأت علمی دانشکده ها و گروه های تربیت بدنی دانشگاه های کشور که سابقه فعالیت در حوزه ورزش قهرمانی را دارا هستند، شامل می شدند. که این افراد، به صورت هدفمند برای مصاحبه های انتخاب شد. در بخش کیفی تعداد ۱۰ مصاحبه انجام شد که در مصاحبه ۱۰ داده های کیفی به اشباع نظری رسید. بخش کمی برای هر سوال بین ۵ تا ۱۰ نفر لازم بود که ۳۲۴ نفر از مدیران و کارکنان معاونت های تربیت بدنی ناجا کشور به روش در دسترس در نظر گرفته شد. در این پژوهش پس از مطالعه مبانی نظری و پیشینه پژوهش، جهت شناسایی مهمترین عوامل مؤثر بر توسعه ورزش قهرمانی ناجا از روش

پژوهش کیفی استفاده شود. بدین ترتیب که بعد از استخراج عوامل و شاخص‌های توسعه، از مبانی نظری، با تأکید بر مؤلفه‌های اصلی عنوان شده در پیشینه‌های پژوهش، فهرست نهایی این مقولات را از طریق روش مصاحبه با نخبگان و متخصصان در این حوزه (مدیران، صاحب نظران و اعضای هیات علمی)، تکمیل نمود. به عبارتی داده‌های حاصل از پژوهش کیفی که از طریق مصاحبه و مطالعات کتابخانه‌ای بدست می‌آید پیش نیازی برای پژوهش کمی می‌باشند. در ادامه با توجه به اینکه الگوی عوامل توسعه‌ای معمولاً با شرایط متغیر و محیط نامعلوم مواجه است این روش، روش مناسبی می‌تواند برای انجام این بخش از پژوهش حاضر باشد؛ چراکه پژوهشگر می‌تواند پدیده مورد مطالعه را از ابعاد مختلف مورد جستجو قرار دهد. در جریان مصاحبه‌های کیفی عوامل نهایی مؤثر شناسایی شده و در این حین چالش‌ها و راه کارهای اجرایی برای هر مؤلفه نیز شناسایی شد. برای بررسی مصاحبه‌های انجام شده از شیوه سیستماتیک که به اشتراس و گورین (۱۹۹۰) نسبت داده می‌شود، طی سه مرحله کدگذاری باز، محوری و انتخابی که در ادامه به شرح آن پرداخته خواهد شد استفاده گردید (اشتراوس و کوربین، ۲۰۰۶). نخست به منظور مفهوم توسعه ورزش قهرمانی ناجا و شناسایی ابعاد آن، ابتدا به مطالعات اسنادی و کتابخانه‌ای پرداخته شده بود. در گام بعد (با محوریت قرار دادن مطالعات صورت گرفته) مصاحبه‌های عمیق و نیمه ساختارمند با خبرگان، صاحب نظران، سیاستگذاران و تصمیم گیران ورزش قهرمانی ناجا که طی فرایندی هدفمند و همچنین رویکرد هدفمند به منظور مشارکت در پژوهش انتخاب می‌شوند، طراحی و اجرا شد. این فرایند تا رسیدن به مرحله اشباع نظری ادامه می‌یابد. در مرحله سوم تحلیل محتوا بعد از انجام هر مصاحبه صورت می‌گیرد و از این رهگذر نکات جدیدی مورد توجه قرار گرفت که در مصاحبه‌های بعدی لحاظ شد در مرحله سوم کد گذاری انتخابی انجام گرفت. با توجه به اینکه دغدغه نسبت به روایی و پایایی در همه شیوه‌های پژوهش مورد توجه جدی است و بدون این موارد دقت علمی پژوهش مطلوبیت خود را از دست می‌دهد. در مرحله چهارم به منظور روایی پژوهش که به معنای دقیق بودن یافته‌ها از دیدگاه پژوهشگر، مشارکت کنندگان و خوانندگان پژوهش است. ابتدا روایی محتوایی آن توسط مصاحبه شونده‌گان مورد بررسی قرار گرفت. در مرحله پنجم با استفاده از تحلیل عامل اکتشافی برای بررسی پایایی پرسشنامه استفاده شد. در نهایت پرسشنامه‌ای با ۷ بعد سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، عوامل آموزشی، عوامل محیطی، مدیریتی، توسعه تکنولوژی ساخته شد. به منظور بررسی تاثیر عوامل بر توسعه ورزش قهرمانی ناجا از معادلات ساختاری به روش تحلیل مسیر از نرم افزارهای SPSS نسخه ۲۳ و PLS نسخه ۲ استفاده شد.

یافته های تحقیق

یافته‌های توصیفی در بخش کیفی نشان داد که ۶۰٪ اعضای هیات علمی و ۴۰٪ از مدیران ارشد ورزشی در ناجا بودند. مدرک تحصیلی ۸۰٪ دارای مدرک دکتری و ۲۰٪ دارای مدرک کارشناسی ارشد می باشد. دامنه سنی نمونه آماری ۳۰/۷±۴/۰۴ بود. در بخش کمی نتایج نشان داد که مدرک تحصیلی ۱۳/۶٪ فوق دیپلم؛ ۵۸/۳٪ کارشناسی؛ ۲۴/۴٪ کارشناسی ارشد و ۳/۷٪ دکتری می‌باشد. میانگین سن نمونه های آماری ۳۰/۵۱ بود.

پس از ساخت پرسشنامه اولیه که براساس نتایج بخش کیفی بود. در بخش کیفی ۱۰ مصاحبه به روش هدفمند انجام شد. مصاحبه های انجام شده براساس شیوه سیستماتیک مورد تحلیل قرار گرفت. که در نهایت با توجه به سه مرحله در فرایند فوق ۷ عامل نهایی شناسایی شد که شامل عوامل سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، عوامل آموزشی، عوامل محیطی، مدیریتی، توسعه تکنولوژی بود.

از تحلیل عاملی اکتشافی برای تعیین و شناسایی عوامل موثر بر توسعه توسعه ورزش قهرمانی ناجا استفاده شد. به همین دلیل پیش از انجام تحلیل عاملی، به منظور اطمینان از کافی بودن تعداد نمونه از معیار کایرز- می-پر- اولکین ۱ (KMO) و برای تعیین همبستگی بین متغیرها (گویه‌ها) از آزمون بارتلت ۲ استفاده شد.

جدول ۱- نتایج آزمون بارتلت و KMO

مقدار		
۰/۷۷۵	مقدار کایرز - می پر و اولکین (کفایت حجم نمونه)	
۴۴۱۵/۶۰۸	مقدار کای اسکوار (۲٪)	
۹۹۰	درجه آزادی	آزمون کرویت بارتلت
۰/۰۰۱	سطح معناداری	

1. Kaiser- Meyer-Oklin measure of sampling adequacy (KMO)

2. Bartlett' Test of Sphericity

با توجه به یافته‌های جدول ۱- مقدار KMO به دست آمده ۰/۷۷۵ می‌باشد. این مقدار بیانگر این موضوع است تعداد نمونه‌های تحقیق به منظور تحلیل عاملی کفایت می‌کند و انجام تحلیل عاملی برای داده‌های مورد نظر امکان‌پذیر بوده و می‌توان داده‌ها را به یک سری عامل‌های پنهان تقلیل داد. همچنین نتایج آزمون بارتلت ($\chi^2=4415/608$, Sig=۰/۰۰۱) نشان می‌دهند بین گویه‌ها همبستگی بالایی وجود دارد، از این رو ادامه و استفاده از سایر مراحل تحلیل عاملی جایز است. در ادامه نتایج به دست آمده از تحلیل عاملی مؤلفه‌ها به تفکیک با مقدار بارعاملی به دست آمده برای هر عامل ارائه شده است. بر مبنای یافته‌های حاصل از تحلیل عاملی اکتشافی و استخراج ۷ عامل در پرسشنامه تحت بررسی، سوالات متناظر با عامل‌های مستخرج بدین شرح می‌باشد:

جدول ۲- توصیف گویه‌های عوامل توسعه ورزش قهرمانی ناجا

ردیف	گویه‌های سیاسی	بار عاملی
۱	تدوین برنامه‌های راهبردی متناسب با شرایط موجود در ورزش قهرمانی ناجا	۰/۷۸
۲	گرایش سیاسی مدیران در ورزش قهرمانی ناجا	۰/۷۸
۳	نفوذ سیاسی مدیران	۰/۷۷
۴	نگرش نتیجه‌گرا در در ورزش قهرمانی ناجا	۰/۷۷
۵	تدوین قوانین حمایتی	۰/۷۶
۶	تفاهم نامه‌های بین المللی در ورزش قهرمانی ناجا	۰/۷۵
۷	وجود معیارهای انتخاب مدیران	۰/۷۲
گویه	گویه‌های اجتماعی	بار عاملی
۸	اهمیت حفظ ارزش‌های اجتماعی	۰/۵۳
۹	اهمیت محیط زندگی	۰/۶۱
۱۰	اهمیت سطح عمومی ورزش قهرمانی ناجا	۰/۷۳
۱۱	اهمیت به اخلاقیات در ورزش قهرمانی ناجا	۰/۵۹
۱۲	توجه به سبک زندگی	۰/۶۴

بار عاملی	گویه های اقتصادی	گویه
۰/۷۳	جذب تسهیلات حمایتی از ارگان های دولتی	۱۳
۰/۶۹	میزبانی مسابقات بین المللی	۱۴
۰/۶۸	وجود برنامه های بلند مدت اقتصادی	۱۵
۰/۶۳	همکاری بین بخشی دولت و بخش خصوصی	۱۶
۰/۵۹	جذب اسپانسرهای داخلی	۱۷
۰/۵۷	جذب تسهیلات حمایتی از ارگان های خصوصی	۱۸
بار عاملی	گویه های دیدگاه آموزشی	گویه
۰/۷۸	وجود دوره های مربیگری متعدد	۱۹
۰/۶۴	ایجاد کمیته های پژوهشی برای ورزش قهرمانی ناجا	۲۰
۰/۶۲	ایجاد شرایط تمرینی مناسب	۲۱
۰/۶۰	استفاده از ورزشکاران با تحصیلات عالی در جهت ورزش قهرمانی ناجا	۲۲
۰/۵۷	توجه به ورزش بانوان	۲۳
۰/۵۲	ایجاد کمیته های ارزیابی مربیان تیم ملی	۲۴
بار عاملی	گویه های محیطی	گویه
۰/۷۶	بکارگیری سالن هایی با امکانات استاندارد فدراسیون جهانی	۲۵
۰/۶۷	میزان توجه به تعمیرات و نگهداری اماکن و تجهیزات	۲۶
۰/۶۵	گسترش تجهیزات و امکانات ورزشی در تمامی استان ها	۲۷
۰/۵۵	میزان برخورداری از فضای اداری استاندارد	۲۸
۰/۵۳	ارائه امکانات رفاهی به ورزشکاران	۲۹

۰/۵۱	ارائه امکانات رفاهی به مربیان	۳۰
بار عاملی	گویه های مدیریتی	گویه
۰/۸۲	وجود ثبات مدیریت در بخش های مختلف	۳۱
۰/۷۹	به کارگیری مدیران جوان و تحصیل کرده ورزشی	۳۲
۰/۷۷	وجود برنامه ها راهبردی براساس برنامه های فدراسیون جهانی	۳۳
بار عاملی	گویه های توسعه تکنولوژی	گویه
۰/۷۹	ارتقا بخش فناوری ورزش قهرمانی ناجا	۳۴
۰/۷۰	استفاده از سیستم مدیریت اطلاعات	۳۵
۰/۶۳	استفاده از فناوری های روز دنیا	۳۶

به منظور اطمینان از روایی سازه و تایید عامل های شناسایی شده در مرحله قبل (تحلیل عامل اکتشافی)، عامل ها با استفاده از آزمون تحلیل عامل تاییدی به روش مربعات جزئی بررسی شد. اگر بار عاملی کمتر از ۰/۳ باشد، رابطه ضعیف در نظر گرفته شده و از آن صرف نظر می شود. بار عاملی بین ۰/۳ و ۰/۶ قابل قبول و اگر بزرگتر از ۰/۶ باشد، خیلی مطلوب است (هومن، ۱۳۸۷). براساس نتایج گزارش شده در جدول ۲- بارهای عاملی سوالات تحقیق قابل قبول می باشد و مقادیر آماره t نیز بیش از ۱/۹۶ بدست آمد و در نتیجه تمامی سوالات حفظ شد (شکل ۱؛ ۲).

جدول ۲. نتایج بار عامل تاییدی

عوامل	سوال	بار عاملی	مقدار t	سطح معناداری
	۱	۰/۸۵	۲۳/۱۳	۰/۰۰۱
	۲	۰/۷۴	۱۲/۷۴	۰/۰۰۱
سیاسی	۳	۰/۸۴	۲۱/۴۱	۰/۰۰۱
	۴	۰/۸۳	۲۰/۳۵	۰/۰۰۱
	۵	۰/۸۴	۲۴/۷۵	۰/۰۰۱

۰/۰۰۱	۱۰/۳۱	۰/۷۱	۶	
۰/۰۰۱	۱۸/۸۰	۰/۸۲	۷	
۰/۰۰۱	۲۰/۱۱	۰/۸۲	۸	
۰/۰۰۱	۲۶/۹۱	۰/۸۴	۹	
۰/۰۰۱	۱۲/۳۶	۰/۷۴	۱۰	اجتماعی
۰/۰۰۱	۶/۸۶	۰/۶۳	۱۱	
۰/۰۰۱	۱۰/۱۹	۰/۶۹	۱۲	
۰/۰۰۱	۹/۳۳	۰/۷۱	۱۳	اقتصادی
۰/۰۰۱	۹/۹۹	۰/۷۱	۱۴	
۰/۰۰۱	۲۴/۵۳	۰/۸۳	۱۵	
۰/۰۰۱	۷/۸۹	۰/۶۲	۱۶	
۰/۰۰۱	۱۶/۸۲	۰/۸۲	۱۷	
۰/۰۰۱	۱۲/۳۰	۰/۷۷	۱۸	
۰/۰۰۱	۳/۸۱	۰/۵۵	۱۹	دیدگاه آموزشی
۰/۰۰۱	۵/۴۳	۰/۶۵	۲۰	
۰/۰۰۱	۴/۷۹	۰/۶۲	۲۱	
۰/۰۰۱	۷/۲۱	۰/۸۸	۲۲	
۰/۰۰۱	۶/۸۶	۰/۸۷	۲۳	
۰/۰۰۱	۶/۷۰	۰/۸۴	۲۴	
/۰۰۱	۱۸/۱۳	۰/۸۸	۲۵	

۰/۰۰۱	۲۰/۸۴	۰/۸۴	۲۶	محیطی
۰/۰۰۱	۶/۶۳	۰/۵۷	۲۷	
۰/۰۰۱	۷/۷۸	۰/۶۱	۲۸	
۰/۰۰۱	۹/۲۶	۰/۶۶	۲۹	
۰/۰۰۱	۱۱/۶۳	۰/۶۶	۳۰	
۰/۰۰۱	۲۶/۴۳	۰/۸۶	۳۱	مدیریتی
۰/۰۰۱	۷۳/۶۱	۰/۹۵	۳۲	
۰/۰۰۱	۴۹/۴۶	۰/۹۴	۳۳	
۰/۰۰۱	۱۷/۴۸	۰/۷۸	۳۴	
۰/۰۰۱	۵۷/۷۰	۰/۹۴	۳۵	توسعه تکنولوژی
۰/۰۰۱	۳۹/۹۵	۰/۹۳	۳۶	

از شاخص آلفای کرونباخ و شاخص پایایی ترکیبی به منظور بررسی پایایی و ارزیابی قابلیت اطمینان سازگاری درونی متغیرهای مدل اندازه گیری استفاده گردید. برای شاخص آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی مقادیر بالاتر از ۰/۷ قابل قبول شدند (فورنل ولاکر، ۱۹۸۱). همانطور که در جدول ۳، مشاهده می شود مقادیر آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی برای همه متغیرهای تحقیق قابل قبول شدند. بنابراین پایایی و همسانی درونی متغیرهای تحقیق مورد تأیید قرار گرفت. از شاخص متوسط واریانس استخراج شده به منظور بررسی روایی همگرای مدل اندازه گیری تحقیق استفاده گردید. روایی همگرا برای بررسی اینکه هر سوال دارای بیشترین همبستگی با سازه خود نسبت به سایر سازه ها باشد استفاده می شود. شاخص متوسط واریانس استخراج شده به بررسی تبیین واریانس سوال ها توسط متغیر پنهان می پردازد، به عبارت دیگر به بررسی میزان همبستگی تک تک متغیرهای پنهان با سؤالات مربوط به خودشان می پردازد. حداقل مقدار پذیرفته شده برای شاخص متوسط واریانس استخراج شده، ۰/۵

تعیین شد (فورنل و لاکر، ۱۹۸۱). همانطور که در جدول ۳، مشاهده می شود با توجه به مقادیر شاخص متوسط واریانس استخراج شده، روایی همگرا مورد تأیید قرار می گیرد. جدول ۳. مقادیر آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی و شاخص متوسط واریانس استخراج شده برای متغیرهای تحقیق

مولفه ها	آلفای کرونباخ	پایایی ترکیبی	AVE	سطح معناداری
اجتماعی	۰/۸۱	۰/۸۶	۰/۵۷	۰/۰۰۱
اقتصادی	۰/۸۴	۰/۸۸	۰/۵۶	۰/۰۰۱
توسعه تکنولوژی	۰/۸۶	۰/۹۱	۰/۷۸	۰/۰۰۱
سیاسی	۰/۹۱	۰/۹۲	۰/۶۵	۰/۰۰۱
محیطی	۰/۷۸	۰/۸۵	۰/۵۰	۰/۰۰۱
مدیریت	۰/۹۱	۰/۹۴	۰/۸۵	۰/۰۰۱
دیدگاه آموزشی	۰/۸۳	۰/۸۸	۰/۵۶	۰/۰۰

از شاخص فورنل و لاکر به منظور بررسی روایی واگرا مدل اندازه گیری تحقیق استفاده گردید. روایی واگرا برای بررسی اینکه هر سوال دارای بیشترین همبستگی با سازه خود نسبت به سایر سازه ها باشد استفاده می شود. طبق شاخص فورنل و لاکر، یک متغیر پنهان در مقایسه با سایر متغیرهای پنهان، باید پراکندگی بیشتری را در بین سوال های خود داشته باشد. به عبارت دیگر جذر میانگین واریانس استخراج شده هر متغیر پنهان باید بیشتر از حداکثر همبستگی آن متغیر با دیگر متغیرهای پنهان مدل باشد. همانطور که در جدول ۴ مشاهده می شود این مهم به وقوع پیوسته است. بنابراین روایی واگرا مورد تأیید قرار می گیرد (۱۶).

جدول ۴. مقادیر شاخص فورنل و لاکر به منظور تعیین روایی واگرای بخش اندازه گیری مدل تحقیق

مولفه ها	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
اجتماعی	۰/۷۵						
اقتصادی	۰/۳۶	۰/۷۴					
توسعه تکنولوژی	۰/۴۶	۰/۱۹	۰/۸۸				
سیاسی	۰/۵۰	۰/۵۵	۰/۲۵	۰/۸۰			
محیطی	۰/۵۱	۰/۲۸	۰/۴۵	۰/۴۲	۰/۷۰		
مدیریت	۰/۵۱	۰/۲۷	۰/۳۱	۰/۵۰	۰/۶۱	۰/۹۲	
دیدگاه آموزشی	۰/۱۷	۰/۱۶	۰/۴۰	۰/۱۴	۳۲	۰/۱۹	۰/۷۴

کیفیت و قدرت پیش بینی ساختاری مدل پژوهش از طریق شاخص اشتراکی و ضریب تعیین R2 قابل بررسی است. مقادیر مثبت شاخص اشتراکی Q2 نشان دهنده کیفیت مناسب مدل اندازه گیری می باشد. ضریب تعیین R2 نشان از تأثیری دارد، که یک مولفه برونزا بر یک مولفه درونزا می گذارد. مقدار این ضریب از صفر تا یک است که مقادیر بزرگتر، مطلوب تر است. مقادیر نزدیک به ۰/۶۷ را مطلوب نزدیک به ۳۳٪ را معمولی، نزدیک به ۰/۱۹ را ضعیف ارزیابی می نماید (استیونز، ۲۰۰۹). بنابراین براساس مقادیر نشان داده شده در جدول ۴-۱۵، مدل ساختاری تحقیق دارای کیفیت و قدرت پیش بینی مناسب است.

جدول ۵. مقادیر شاخص های بررسی توسعه ورزش قهرمانی ناجا و قدرت پیش بینی مدل اندازه گیری پژوهش

مولفه ها	شاخص اشتراکی Q2	R2	سطح معناداری
اجتماعی	۰/۲۶	۰/۴۷	۰/۰۰۱
اقتصادی	۰/۲۰	۰/۳۶	۰/۰۰۱
توسعه تکنولوژی	۰/۳۰	۰/۳۸	۰/۰۰۱
سیاسی	۰/۳۹	۰/۶۰	۰/۰۰۱

1. Stevens

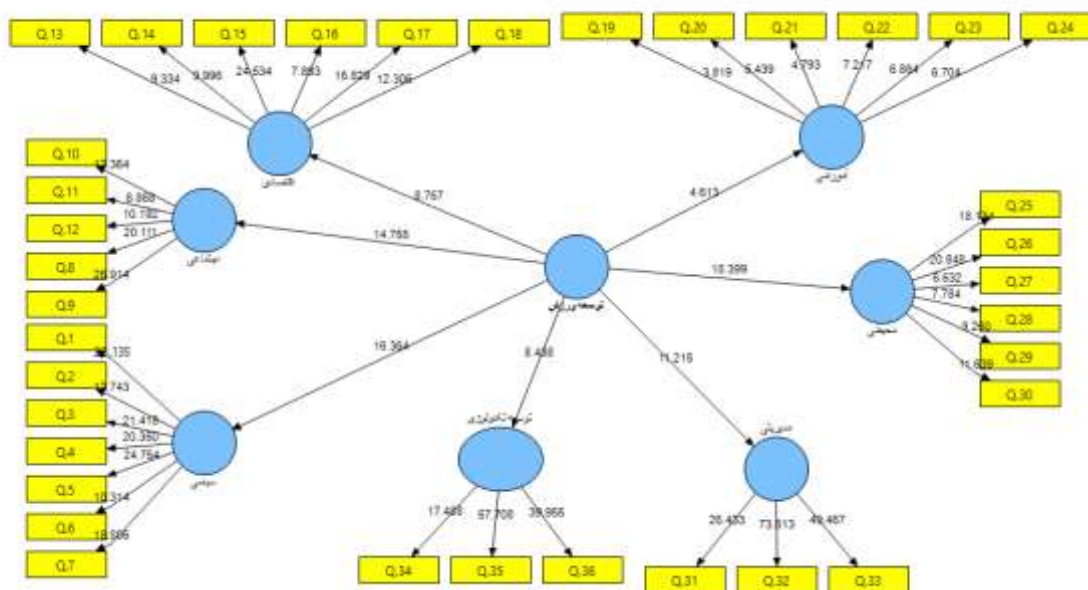

۰/۰۰۱	۰/۵۸	۰/۲۷	محیطی
۰/۰۰۱	۰/۴۷	۰/۴۱	مدیریت
۰/۰۰۱	۰/۲۲	۰/۱۳	دیدگاه آموزشی

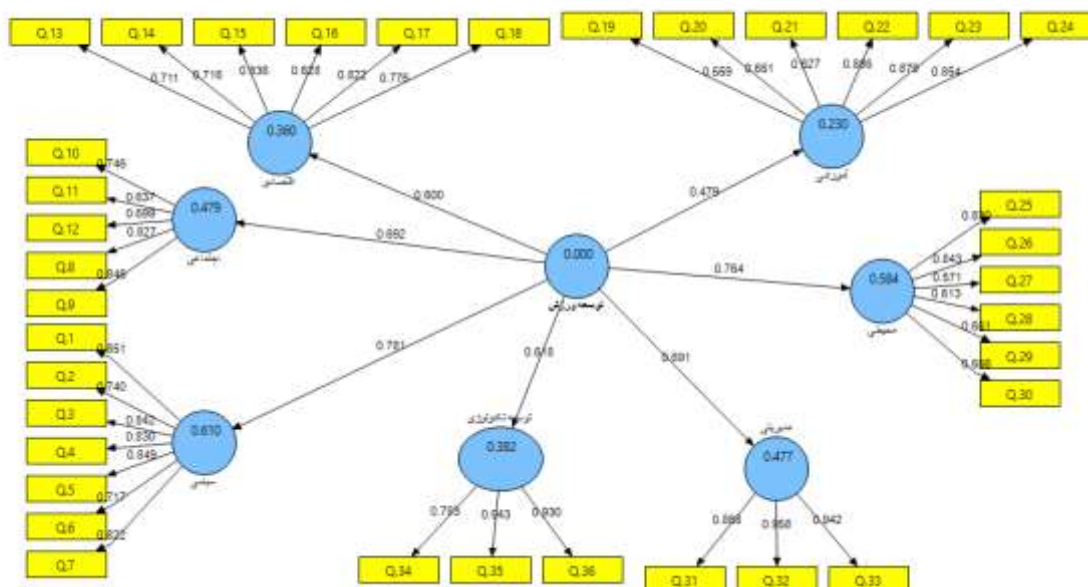
شاخص نیکویی برازش (گاف) مربوط به بخش کلی مدل‌های معادلات ساختاری است، که توسط این شاخص پژوهشگر می‌تواند پس از بررسی بخش اندازه‌گیری مدل و بررسی کیفیت و قدرت پیش‌بینی ساختاری مدل، برازش بخش کلی را نیز کنترل نماید. این شاخص، مجذور ضرب دو مقدار متوسط مقادیر اشتراکی و متوسط ضرایب تعیین است. مقادیر ۰/۰۱، ۰/۲۵ و ۰/۳۶ به ترتیب را قوی، متوسط و ضعیف ارزیابی می‌نمایند.

$$GOF = \sqrt{(communality) \times (R\ square)}$$

بر اساس محاسبه‌های انجام شده بر مبنای فرمول بالا مقدار شاخص نیکویی برازش برای مدل پژوهش ما برابر ۰/۵۲ محاسبه شد، که این مقدار خوب و قوی می‌باشد. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که برازش کلی مدل مناسب است و قدرت مدل در تبیین و پیش‌بینی متغیر توسعه ورزش ناجا مناسب است.

شکل ۱. مدل نهایی تحقیق با مقادیر t

بحث و بررسی

نتایج نشان داد که عوامل سیاسی می تواند بر توسعه ورزش قهرمانی ناچا تاثیر دارد. نتایج تحقیق با برخی از نتایج غفوری و همکاران (۱۳۹۷) همخوان می باشد (غفوری و همکاران، ۱۳۹۷). در تبیین نتایج بدست آمده می توان عنوان نمود که ورزش در طول حیات خود همواره با گروه‌های قدرت و دولت‌های وقت و همچنین با سیاست‌های کلی و قوانین و مقررات عمومی جامعه به شکل‌های مختلف ارتباط داشته است. امروزه ورزش به عنوان یک ابزار سیاسی موثر در دست گروه‌های قدرت و سیاستمداران افتاده است. لذا لازم است که فضای قدرت و سیاست به طور ریشه‌ای مورد بررسی قرار گیرد و به عنوان پویایی‌های مهم در عرصه فعالیت‌های ورزشی مورد توجه قرار گیرد. در همین راستا بکر و لوگان (۲۰۰۷) معتقد است تعیین کننده های توسعه ورزشکاران نخبه فراتر از کنترل فوری سیاستمداران، دولت و سازمان هاست (بیکر و لوگان، ۲۰۰۷). دی بوسچر و همکاران (۲۰۱۵) نیز عواملی از قبیل نتایج انتخابات سیاسی، تعداد تیراژ روزنامه در یک کشور و نیز تعداد احزاب سیاسی فعال کشور از جمله متغیرهای سیاسی مهم و شناخته شده در موفقیت کشورها در رویدادهای بین المللی از جمله فوتبال می باشد (دی بوسچر و همکاران، ۲۰۱۰). همچنین دی بوسچر و همکاران (۲۰۰۸) عوامل سازماندهی ساختار ورزش، منابع مالی، فراهم کردن شرایط برای ورزش کردن همه افراد، شناسایی و پرورش استعدادها، حمایت از ورزشکاران در قبل و بعد از دوران ورزشی، فراهم کردن شرایط تمرینی مناسب، توسعه و ارتقای دانش مربیان، برگزاری رقابت های تدارکاتی و انجام تحقیقات علمی مناسب، منابع مالی، حمایت از ورزشکاران، شرایط تمرینی و توسعه دانش مربیان را از عوامل اصلی در توسعه ورزشکاران نخبه عنوان کرده اند (دی بوسچر و همکاران، ۲۰۱۵). ورزش در طول حیات خود همواره با گروه‌های قدرت و دولت‌های وقت و همچنین با سیاست‌های کلی و قوانین و مقررات عمومی جامعه به شکل‌های مختلف ارتباط داشته است. امروزه ورزش به عنوان یک ابزار سیاسی موثر در دست گروه‌های قدرت و سیاستمداران افتاده است. لذا لازم است که فضای قدرت و سیاست به طور ریشه‌ای مورد بررسی قرار گیرد و به عنوان پویایی‌های مهم در عرصه فعالیت‌های ورزشی مورد توجه قرار گیرد. برخی از کارشناسان و متخصصان علوم ورزشی معتقدند که ورزش ارتباط موثری با سیاست ندارد، اما آن‌ها به نحوی در مباحث خویش ورزش را با سیاست به معنایی خاص مرتبط می‌دانند.

نتایج نشان داد که عوامل اقتصادی می تواند بر توسعه ورزش قهرمانی ناجا تاثیر دارد. استورم و همکاران^۱ (۲۰۱۶) سه رشته پرترفدار در دانمارک را بررسی کرده (فوتبال، هندبال و هاکی) و نشان دادند که حمایت از تیم های حرفه ای نقشی در توسعه ورزش شهری دارد (استورم و همکاران، ۲۰۱۷). دی بوسچر و همکاران (۲۰۱۰) نشان دادند که حمایت مالی، افزایش میزان شرکت ورزشکاران در رقابت های ملی و بین المللی، رشد پژوهش های علمی در رشته های ورزشی و حمایت و تضمین شغلی قهرمانان را از مهم ترین عوامل موفقیت ورزش ها مبد دانند (دی بوسچر و همکاران، ۲۰۱۰). در صنعت ورزش، یکی از مهم ترین روش های کسب درآمد و رفع نیاز مالی را حمایت ورزشی سازمان ها و ادارات مختلف از تیم یا باشگاه تشکیل می دهد و از این طریق می توان بخش قابل توجهی از هزینه های فدراسیون ها، هیئت ها و باشگاه های ورزشی را مرتفع نمود که ورزش ناجا نیز از این قاعده مستثنا نیست. نتیجه تحقیق نیز موید این موضوع است و نشان می دهد که برای ارتقای عوامل اقتصادی مربوط به توسعه ورزش تکواندو بایستی راهکارهایی همچون ایجاد تمایل در بخش خصوصی برای سرمایه گذاری همچون اعطای تسهیلات بانکی برای سرمایه گذاری در حوزه تکواندو اتخاذ شود. تمام مدیران موظفند که برای انجام پروژه ها و برنامه های خود، احتیاجات مالی و اقتصادی آن ها را برآورده نموده و به طور صحیح و به موقع به مصرف رسانند. در سازمان های ورزشی و به طور ویژه، هیئت های ورزشی نیز این قاعده وجود داشته و برای پیشبرد اهداف توسعه ورزش در استان، ملزم به تامین منابع مالی مورد نیاز می باشد. این مهم بازاریابی ورزشی و جذب حامیان مالی را به عنوان یکی از روش های مهم در تعیین منابع اقتصادی شاخص نموده است.

نتایج نشان داد که عوامل اجتماعی می تواند بر توسعه ورزش قهرمانی ناجا تاثیر دارد. الشمس و همکاران^۲ (۲۰۱۲) تأثیر رسانه های گروهی را در ترویج و پیشرفت ورزش در جهت افزایش سلامت جامعه موقر دانسته اند و معتقدند که رسانه های گروهی قابلیت بالایی در اثرگذاری بر افزایش آگاهی عمومی در فرهنگ ورزش را دارد (الشمس و همکاران، ۲۰۱۲). عوامل فرهنگی و اجتماعی می توانند بر زیبایی ذاتی و جنبه های فیزیکی ورزش در یک کشور تأثیرگذار باشند، به نحوی که محبوبیت و جذابیت ورزش به اهمیت و علاقه مردم و اهمیت آن در فرهنگ ملت ها وابسته است. بنابراین چنانچه فرهنگ یک کشور با فرهنگ ورزش کردن غنی نشده باشد، نمی توان انتظار داشت که برنامه های ورزشی سازمان های وابسته به ورزش به اهداف خود برسند. به نظر می رسد که ورزش هایی چون کشتی، وزنه برداری و

1. Storm, Thomsen,., Jakobsen

2. Alshamli,., Al Anazi,., Shawqi

والیبال این مشکل فرهنگی و اجتماعی را نداشته باشند اما ورزش تکواندو و دیگر رشته های ورزش ناجا تقریباً با مشکلی این چنینی دست و پنجه نرم می کند چرا که در کشور هنوز آنطور که باید تکواندو برای مردم جا نیوفتاده است و هنوز بسیاری از مردم مخالف شرکت فرزندان خود در این رشته هستند و آن را رشته ای خشن و پر آسیب تلقی می نمایند. بنابراین اهمیت این نکته که یک ملت یا یک کشور به ورزش خاصی علاقه داشته باشند، می تواند تأثیر بسیار زیادی بر دستیابی به موفقیت داشته باشد. یکی از ضرورت های توسعه ورزش قهرمانی، نهادینه کردن فرهنگ ورزش در میان اعضای جامعه است، به طوریکه ورزش جزو ضرورت های روزمره زندگی کارکنان نیروی انتظامی شود. اجرای جشنواره های ورزشی، انجام تبلیغات مناسب از طریق صدا و سیما و دیگر رسانه ها و جذب اساتید و نخبگان ورزشی گام هایی مؤثر در این راه است. می توان با برگزاری جشنواره های فرهنگی ورزشی و همچنین اتخاذ سیاست های مناسب توسط شورای عالی سیاستگذاری و هماهنگی، امور فرهنگی و معنوی را در میان کارکنان نیروی انتظامی ترویج داد. با توجه به این نکته که یکی از نقاط قوت تربیت بدنی نیروی انتظامی رعایت موازین شرعی و اخلاقی در تمامی سطوح و میادین ملی و بین المللی است، برنامه ریزی در جهت تولید و نشر کتاب ها، بولتن ها و بروشورهایی به منظور ترویج فرهنگ اصیل اسلامی و ملی برای بهره برداری در ورزش نیروی انتظامی می تواند یکی از شیوه های مؤثر برای فرهنگ سازی و توسعه فرهنگ و ارزش های اسلامی و ملی در میان اعضای نیروی انتظامی و خانواده های آنان باشد که از جمله اهداف و ارزش های محوری نیروی انتظامی است.

نتایج نشان داد که دیدگاه آموزشی می تواند بر توسعه ورزش قهرمانی ناجا تأثیر دارد. یکی از عواملی که می تواند در توسعه هر رشته ورزشی در هر کشوری مؤثر باشد، تعداد ورزشکاران و افراد فعال در آن رشته ورزشی است. بدون شک احتمال موفقیت ورزشکاران یک کشور در رشته ورزشی خود با تعداد ورزشکاران و فعالین در آن رشته می تواند ارتباط مستقیمی داشته باشد چرا که از نظر آماری نیز می توان به این نتیجه رسید که از دل تعداد زیادی ورزشکار، احتمالاً تیم بهتری را می توان تشکیل داد تا اینکه بخواهیم از بین تعداد اندکی ورزشکار اقدام به انتخاب یک تیم نمود. تعداد بالای ورزشکار به ویژه به صورت سازمان یافته می تواند موجبات ایجاد و برگزاری رقابت های مختلف ورزشی همچون لیگ های کشوری و لیگ های استانی آن هم در سطوح کیفی بالا را فراهم نماید در حالی که در صورت عدم وجود تعداد کافی ورزشکار، نمی توان این رقابت ها را برگزار نمود. ساماندهی فعالیت ها و برنامه های ورزشی

در مراکز آموزشی نیروی انتظامی اعم از دانشگاه های افسری و درجه داری به منظور تقویت توانمندی جسمانی دانشجویان و تربیت افراد توانمند با آمادگی های لازم برای استفاده در یگان های نیروی انتظامی و همچنین استعدادیابی در این مراکز برای تقویت ورزش قهرمان در نیروهای مسلح و انتصاب مدیران کارآمد، لایق، مجرب و توانمند در پست های مسئولیتی ورزشی در سطح نیروهای مسلح با اولویت کارشناسان و افراد با سابقه و باتجربه ورزشی می تواند در توسعه ورزش نیروی انتظامی کمک شایانی داشته باشد.

نتایج نشان داد که زیرساخت می تواند بر توسعه ورزش قهرمانی ناجا تاثیر دارد. در تایید این فرضیه ویکر و همکاران^۱ (۲۰۱۳) در تحقیق خود به تأثیر مثبت تعداد بالای مکان های ورزشی در مشارکت نوجوانان در ورزش پی بردند (ویکر و همکاران، ۲۰۱۳). در این میان کشورهای مختلف جهان بر روی ورزش هایی تمرکز می کنند که بتوانند برای آنها در مسابقات مهم ورزشی مدال بیشتری را کسب کنند برای پیشرفت در هر امری، ابتدا بایستی زیرساخت های آن فراهم آید که یکی از اصلی ترین این زیرساخت ها را امکانات و تجهیزات تشکیل می دهد. در رابطه با ورزش قهرمانی ناجا بایستی بیان داشت که امکانات و تجهیزاتی نظیر سالن های مجهز، تجهیزات شخصی و تمرینی، وسایل آموزشی و کمک آموزشی و ... برای توسعه ورزش قهرمانی ناجا نیاز است. از طرفی، علاوه بر وجود این امکانات، بایستی به تقسیم و توزیع این امکانات در کل استان ها نیز توجه داشت چرا که ممکن است بخش اعظم این امکانات در پایتخت و مراکز استان ها وجود داشته باشد اما شهرستان ها فاقد حداقل نیازهای این رشته باشند. یکی دیگر از امکانات مورد نیاز برای توسعه ورزش قهرمانی ناجا را مراکز و پایگاه های ورزش قهرمانی تشکیل می دهد. از آنجا که وجود برنامه ها، نیروی انسانی متخصص و امکانات و تجهیزات استاندارد و مناسب با رسیدن به اهداف پایگاه های ورزش قهرمانی و استفاده بهینه از پایگاه ها رابطه مستقیم دارد؛ بنابراین لازم است ابتدا وضعیت موجود پایگاه های ورزش قهرمانی از نظر امکانات و تجهیزات و دانش و اطلاعات تخصصی مدیران پایگاه ها مورد ارزیابی قرار گیرد تا بر اساس این اطلاعات و شناخت حاصله با توجه به اهداف، اصول و امکانات مادی موجود بتوان برنامه های صحیح و اصولی مورد نیاز را تدوین و اجرا کرد.

نتایج نشان داد که عوامل مدیریتی می تواند بر توسعه ورزش قهرمانی ناجا تاثیر دارد. نتایج تحقیق با نتایج تحقیقات غفوری و همکاران (۱۳۹۷) که عنوان کرده اند عوامل مدیریتی بر توسعه ورزش ناجا تاثیر دارد همخوان می باشد (غفوری و همکاران، ۱۳۹۷). دی بوسچر و همکاران (۲۰۰۶) معتقد است مدیریت ورزشکاران نخبه بسیار پیچیده و گسترده است و سه محیط اصلی را در بر می گیرد. محیط دور و

پیرامون آن عوامل اجتماعی- سیاسی و محیط میانی آن سازمان های ورزشی و محیط نزدیک آن نیز مدیریت رویداد و مسابقه است که برای هر سه حوزه باید برنامه ریزی شود (دی پوسچر و همکاران، ۲۰۰۶). غفوری و همکاران (۱۳۹۷) نیز اعتقاد دارند برنامه ریزی در جهت اخذ میزبانی و برگزاری موفق رویدادهای بین المللی سیزم در کشور- حضور فعال در مجامع و جلسات سیزم و تلاش در جهت کسب و حفظ کرسیهای بین المللی در سیزم و سایر نهادهای بین المللی ورزش نظامی و انتظامی، توسعه و تقویت ارتباطات بین المللی به ویژه با سازمان های ورزشی کشورهای اسلامی، سیزم^۱ و پلیس های جهان باید انجام گیرد؛ چرا که کسب جایگاه در نهادهای بین المللی و سیزم، باعث تقویت جایگاه تیم های ورزشی کشور در رویدادهای بین المللی شده و میزبانی موفق رویدادهای بین المللی در کشور نقش به سزایی در شناساندن فرهنگ متعالی ایرانی و اسلامی به جهانیان و کسب منافع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی خواهد بود (غفوری و همکاران، ۱۳۹۷). در مجموع ارتباطات مؤثر با سازمانهای بین المللی به توسعه ورزشهای قهرمانی و همگانی در نیروی انتظامی کمک شایانی خواهد کرد. صنعت مدیریت ورزشی با توسعه در به کارگیری برنامه های دانشگاهی در سرتاسر جهان در حال رشد است. این اعتقاد وجود دارد که لازم بهبود صالحیت مدیران ورزشی، تعریف صالحیت هاست. باید توجه داشت که بسیاری از فعالیت های فدراسیون ها و هیئت های ورزشی در واقع به نوعی سرمایه گذاری بلند مدت محسوب می شود و در سال های آتی به نتیجه خواهند رسید. به عنوان نمونه می توان برنامه های استعدادیابی را در نظر گرفت. این برنامه ها در ابتدا هزینه بر خواهند بود اما در واقع یکی از بهترین سرمایه گذاری هایی است که در هر ورزشی می توان انجام داد. حال آنکه، در هر سازمان ورزشی چنانچه تمام عوامل مساعد جهت پیشرفت و ارتقای آن وجود داشته باشد اما از مدیریت ناکارآمدی برخوردار باشند، به احتمال فراوان می توان شاهد عدم موفقیت آن سازمان ورزشی بود. این موضوع را به سادگی می توان در برخی فدراسیون های ورزشی کشور مشاهده کرد. در واقع مدیریت کارآمد و موثر را می توان یکی از مهمترین عوامل موفقیت سازمان های ورزشی دانست.

نتایج نشان داد که توسعه تکنولوژی می تواند بر توسعه ورزش قهرمانی ناجا تاثیر دارد. نتایج تحقیق با نتایج تحقیقات دیپیریبو^۲ (۲۰۲۰) همخوان می باشد (دیپیریبو، ۲۰۲۰). در تبیین این نتایج می توان

1. CISM

2. diepiribo

عنوان نمود که بر کسی پوشیده نیست که در عصر حاضر، برای موفقیت در هر امری بایستی از مدیریت قوی و برنامه ریزی ویژه ای برخوردار بود. به ویژه اینکه سازمان ها و ادارات بایستی برای دست یابی به اهداف و چشم انداز سازمان، دارای برنامه ریزی بلندمدت باشند. ورزش ناجا نیز بایستی به منظور توسعه و ارتقای رشته های ورزشی خود در بخش قهرمانی دارای چشم انداز بوده و برای دست یابی به چشم انداز خود، برنامه ریزی بلند مدت در همه زمینه ها داشته باشند. همچنین در تایید این نتیجه غفوری و همکاران (۱۳۹۷) و گیبلین^۱ و همکاران (۲۰۱۶) بیان می کنند که استفاده از برنامه های کاربردی تکنولوژیکی در حال حاضر در بسیاری از رشته های ورزشی گسترش یافته است و پذیرش این ابزار برای به دست آوردن مزیت رقابتی یکی از ویژگی های فزاینده ای از ورزش های قهرمانی است. امروزه در دنیای فناوری های نوین، تقریباً تمامی جنبه های زندگی آدمی تحت تاثیر رشد روز افزون فناوری قرار گرفته است (غفوری و همکاران، ۱۳۹۷ و گیبلین و همکاران، ۲۰۱۶). ورزش و به ویژه در سطح قهرمانی و حرفه ای نیز از این قاعده مستثنا نبوده و همواره دستخوش تغییرات فناوری قرار گرفته است. بنابراین این نوآوری ها شیوه جمع آوری و پردازش داده ها، نحوه انتقال اطلاعات بین مربیان و کارکنان و یا ورزشکاران را شکل داده اند و تأثیر زیادی بر نحوه نظارت بر ورزشکاران در محیط های آموزشی و رقابت روزانه داشته است. در نهایت با توجه به نتایج این بخش پیشنهاد می گردد در جهت توسعه ورزش قهرمانی ناجا و با بهره گیری از استعدادهای بالقوه، استاندارد کردن باشگاه ها با استفاده از تکنولوژی های روز دنیا و استفاده از حامیان ورزشی، این بخش توسعه یابد و با استفاده از فرصت هایی مانند ترکیب بخش خصوصی، دولتی و مردمی در این بخش توسعه بیشتری یابد.

به طور کلی ورزش و میزان اهمیت سرمایه گذاری روی آن به یکی از عمده ترین چالشهای دولتها در هزاره سوم تبدیل شده است. به طوری که منافع کلان ورزش قهرمانی، موجب ترغیب سیاست گذاران به توسعه آن در جهت کسب سود بیشتر برای خود شده است. ازینرو ورزش قهرمانی اهمیت یافته و کشورها به دنبال گسترش ورزش قهرمانی می باشند. این در حالی است که منافع کلان ورزش قهرمانی ناجا، موجب ترغیب سیاست گذاران به توسعه آن در جهت کسب سود بیشتر برای خود شده است. از اینرو ورزش قهرمانی اهمیت یافته و کشورها به دنبال گسترش ورزش قهرمانی می باشند. در کشور ما هم سازمان تربیت بدنی همه ساله برای تربیت ورزشکاران و قهرمانان مورد نیاز جامعه ورزش کشور متحمل هزینه های هنگفتی می شود. همچنین یکی از دلایل قوی حمایت از ورزش قهرمانی، وزنه سیاسی و جاذبه های تبلیغاتی آن است و موفقیت بین المللی ورزشکاران ناجا باعث ایجاد اعتبار و منزلت برای مردم کشور در سطح جهانی می شود. بنابراین با توجه به هر کدام از عوامل شناسایی شده مواردی از

قبیل تدوین برنامه های راهبردی در ورزش قهرمانی ناجا، تفاهم نامه های بین المللی در ورزش قهرمانی ناجا، جذب تسهیلات حمایتی از ارگان های دولتی و خصوصی، استفاده از نظام پاداش برای افزایش انگیزه ورزشکاران، استفاده از ورزشکاران با تحصیلات عالی در جهت ورزش قهرمانی ناجا، ارتقا بخش فناوری ورزش قهرمانی ناجا، استفاده از سیستم مدیریت اطلاعات، اهمیت سطح عمومی ورزش قهرمانی ناجا، اهمیت حفظ ارزش های اجتماعی، میزان توجه به تعمیرات و نگهداری اماکن و تجهیزات، گسترش تجهیزات و امکانات ورزشی در تمامی استان ها، وجود برنامه ها راهبردی براساس برنامه های فدراسیون جهانی، وجود ثبات مدیریت در بخش های مختلف، به کارگیری مدیران جوان و تحصیل کرده ورزشی به منظور توسعه ورزش قهرمانی ناجا پیشنهاد می شود.

منابع

- احمدی، س. (۱۳۹۰)، بررسی و تعیین عوامل اثرگذار بر موفقیت ورزش قهرمانی، رساله دکتری، دانشگاه آزاد واحد تهران مرکز.
- شعبانی، ع. (۱۳۹۶). مطالعه تحلیل محیطی ورزش قهرمانی و حرفه ای نیروهای مسلح کشور. فصلنامه مدیریت نظامی، ۱۷(۶۶)، ۹۳-۱۱۴.
- غفوری، ف؛ قادری، ج. ع؛ هنری، ح؛ محمدی، ی. (۱۳۹۹). الگوی راهبردی توسعه ورزش در نیروی انتظامی. فصلنامه علمی پژوهشهای مدیریت انتظامی. ۱۱۵(۱)، ۵۳-۷۴.
- غفوری، ف؛ هنری، ح؛ قادری، ج. ع. (۱۳۹۷). شناسایی عوامل تأثیرگذار در توسعه ورزش ناجا. فصلنامه علمی - پژوهشی مدیریت منابع در نیروی انتظامی، ۶(۴)، ۱۳۷-۱۶۴.
- منوچهری، ج؛ باران چشمه، م. ع؛ منوچهری، م. ق. (۱۳۹۸). فراتحلیل راهبرد توسعه ورزش نیروهای مسلح ج.ا.ایران. فصلنامه علمی راهبرد دفاعی، ۱۷(۶۷)، ۱۲۴-۱۵۲.
- هومن، ح. ع. (۱۳۸۷). مدل یابی معادلات ساختاری با کاربرد نرم افزار لیزرل. تهران. انتشارات سازمان سمت.

Alshamli, A., Al Anazi, H. M., & Shawqi, M. A. (2012). Sport mass media influence promoting sports in order to improve public health. *Current Research Journal of Social Sciences*, 4(2), 153-158.

Baker, J., & Logan, A. J. (2007). Developmental contexts and sporting success: birth date and birthplace effects in national hockey league draftees 2000–2005. *British journal of sports medicine*, 41(8), 515-517.

Basham, P (2013). “The economic path to world cup success”, the Democracy Institute and a Cato Institute adjunct scholar.

Davies, B. & Davies, B.J. (2010). “Talent management in academies”. *Journal of Educational Management*. Emerald Publications, Vol.19, No.1. PP:418- 426.

De Bosscher, V., De Knop, P., & van Bottenburg, M. (2006). SPLISS: An international comparative study sport policy factors leading to international sporting success.

De Bosscher, V., De Knop, P., van Bottenburg, M., Shibli, S., & Bingham, J., 2010. "Developing a Method for Comparing the Elite Sport Systems and Policies of Nations: A Mixed Research Methods Approach", *Journal of Sport Management*, Vol. 24 P.567-600.

De Bosscher, V., Shibli, S., Van Bottenburg, M., De Knop, P., & Truyens, J. (2010). Developing a method for comparing the elite sport systems and policies of nations: a mixed research methods approach. *Journal of sport management*, 24(5), 567-600.

De Bosscher, V; De Knop, P; Van Bottenburg, M; Shibli,S(2015). A conceptual framework for omparati sport policy factors leading to international success. *European Sport Management Quarterly*,6. 185-215.

Diepiribo, A. D. (2020). Challenges of the role of mass media on university sports development and promotion in South Geopolitical zone, Nijeria. *Journal Of the Nigerian Academy of Education*, 16(2).

Farmer, P, Arnaudon, S. (1996). Australian sport policy National sport policies: An international handbook, pp. 1-22.

Fornell, C, Larcker, D.F. (1981). Structural equation models with unobservable variables and measurement error .Journal of Marketing Research 18(1) . 39-50

George D. (2011). SPSS for windows step by step: A simple study guide and reference, 17.0 update, 10/e. Noida: Pearson Education India; 2011.

Giblin, G., Tor, E., & Parrington, L. (2016). The impact of technology on elite sports performance. *Sensoria: A Journal of Mind, Brain & Culture*, 12(2).

Green, M., & Houlihan, B. (2008). *Comparative elite sport development: Systems, structures and public policy*. Great Britain: Elsevier.

Houlihan, B., & Green, M. (2017). *Comparative elite sport development*. In *Comparative Elite Sport Development* (pp. 15-39). Routledge.

Johnson, R. R. (2012). Police officer job satisfaction: A multidimensional analysis .*Police Quarterly* ,۱۵(۲), pp 157-176. Retrieved from :<https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/1098611112442809>

Mutter, F., & Pawlowski, T. (2014). Role models in sports–Can success in professional sports increase the demand for amateur sport participation?.*Sport Management Review*, 17(3), 324-336

Opstoel, K., Chapelle, L., Prins, F. J., De Meester, A., Haerens, L., van Tartwijk, J., & De Martelaer, K. (2020). Personal and social development in physical education and sports: A review study. *European Physical Education Review*, 26(4), 797-813.

Shilbury, D., Deane, J. (2001). Sport Management in Australia: An organizational overview, Strategic Sport Management, Deakin University, Pp. 3-269.

Shirvani, H., Bahadori, M. K., & Darvishi, A. (2020). Design the Model of Sport Development in Military Hygiene and Cure Branch Staff.

Storm, R. K., Thomsen, F., & Jakobsen, T. G. (2017). Do they make a difference? Professional team sports clubs' effects on migration and local growth: Evidence from Denmark. Sport management review, 20(3), 285-295.

Strauss, A., Corbin, J. (2006). Principles and methodology of qualitative research, basic theory and practices. Translated by Mohammadi B, Tehran: Research Institute of Humanities and Cultural Studies.

Tuliao, R. D., & Carag, E. A. (2020). Factors Affecting Elite Sports Development in the Philippines: A Delphi study. International Journal of Psychosocial Rehabilitation, 24(08).

Wicker, P., Hallmann, K., & Breuer, C. (2013). Analyzing the impact of sport infrastructure on sport participation using geo-coded data: Evidence from multi-level models. Sport management review, 16(1), 54-67.